

เบญจมาศพันธุ์คริสตัลเรด วว.4 (Chrystal Red TISTR 4)

ผู้ขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
 ที่อยู่ 35 หมู่ 3 เทคโนโลยีธานี ถ.เลียบคลองห้า ต.คลองห้า อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120
 โทรศัพท์ 0-2577-9000

แหล่งที่มาและประวัติ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) โดยนายอิทธิฤทธิ์ อั้งวิเชียร นักวิจัยอาวุโส ฝ่ายเทคโนโลยีการเกษตร ได้ทำการรวบรวมต้นพันธุ์เบญจมาศจากแหล่งต่าง ๆ ในแปลงปลูกของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 โดยที่เกษตรกรไม่สามารถยืนยันได้อย่างชัดเจนว่าต้นพันธุ์เดิมมีชื่อพันธุ์ที่แท้จริงว่าอะไร และไม่ทราบแหล่งที่มาของต้นพันธุ์เดิม และหลังจากคัดเลือกต้นพันธุ์ที่มีลักษณะดีและสวยงามมาทำการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจากดอกอ่อนแล้วทำการกระตุ้นให้เกิดการกลายพันธุ์โดยใช้สูตรอาหารที่มีปริมาณสารควบคุมการเจริญในปริมาณต่าง ๆ และใช้สารก่อให้เกิดการกลายพันธุ์ เช่น Ethyl methanesulfonate และ Phenazinemethosulfate ที่ระดับความเข้มข้นและระยะเวลาการแช่ต่าง ๆ กระตุ้นให้เกิดเป็นต้นกล้าและนำมาย้ายกล้าปลูกในเรือนเพาะชำสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และแปลงทดลองที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ในปี พ.ศ.2556-2557 ทำการคัดเลือกต้นที่ลักษณะดอกที่เปลี่ยนแปลงไปจากต้นเดิมและมีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากต้นพันธุ์เดิม

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ไม้ดอกไม้ประดับ (อังกฤษ: Chrysanthemum; ชื่อวิทยาศาสตร์: *Dendranthemum grandiflora*)

ต้น ไม้ล้มลุก สูง 0.5-1.2 เมตร ผิวเปลือกต้นและกิ่งเป็นลายทางตามแนวยาว ค่อนข้างเกลี้ยง สีเขียวอมเทา

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ มีหลายรูปแบบ ตั้งแต่ค่อนข้างกลมถึงรูปไข่หรือรูปใบหอก ปลายแหลม โคนตัดหรือสอบแหลมคล้ายรูปสามเหลี่ยมหัวใจ ขอบเว้าเป็นพู 3-5 พู รูปกลมหรือรูปไข่ ขอบเว้าเป็นจักหยาบ ๆ ปลายมนและเป็นติ่งเล็ก ๆ แผ่นใบหยาบ ด้านบนสีเขียวอมเทา มีขนสีขาวประปราย เส้นกลางใบและเส้นแขนงใบสีขาวเด่นชัด ด้านล่างสีเขียวอมเทา มีขนหนาแน่นกว่าด้านบน

ช่อดอก ออกที่ปลายกิ่งและตามง่ามใบบน ๆ รูปทรงดอกแบบ spray type ดอกเป็น head ประกอบด้วยดอกเล็ก ๆ เป็นจำนวนมาก ดอกที่อยู่รอบนอก (ray floret) จะมีการเจริญเติบโตที่ดีกว่า มองเห็นกลีบดอกได้ชัดเจนกว่า มีหลายสีเป็นดอกแบบ imperfect

คือมีแต่เกสรตัวเมียไม่มีเกสรตัวผู้ มักจะมีหลายชั้น ส่วนดอกที่อยู่วงใน (disk floret) เป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีจำนวนมาก ลักษณะเป็นหลอดยาว ปลายเป็นแฉกเล็ก ๆ 5 แฉก เกสรเพศผู้ 5 อัน ขนาดเล็กมาก อับเรณูยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร รั้งไข่เกลี้ยง ยอดเกสรเพศเมียแยกเป็น 2 แฉก

ลักษณะเด่น

1. รูปทรงดอกเป็นแบบเดคโคเรทีฟ (Decorative) กลีบดอกชั้นนอก (ray floret) ด้านบนมีสีแดง หรือ greyed-red 180A ซึ่งต่างจากต้นพันธุ์เดิมที่มีกลีบดอกด้านบนสีส้ม หรือ orange group 29A
2. กลีบดอกด้านล่างเป็นสีเหลือง หรือ yellow group 12C และมีแถบสีแดงบริเวณปลายและร่องกลางกลีบดอกด้านล่าง ซึ่งต่างจากต้นพันธุ์เดิมที่มีกลีบด้านล่างเป็นสีเหลือง หรือ yellow group 9C ตลอดทั้งด้านล่างของกลีบดอก และไม่มีแถบสีอื่น (ใช้แผ่นเทียบสี RHS color chart)

เบญจมาศพันธุ์คริสตัลเรด วว.4 (Chrystal Red TISTR 4)